

Ha de ser en algun lloc d'allà dins. Al mig d'aquest edifici colossal gris platejat d'acer, formigó i vidre que brilla amb el sol. On només hi ha el trànsit de pacients que ingressen, i metges i infermers que van amb pressa pels passadissos.

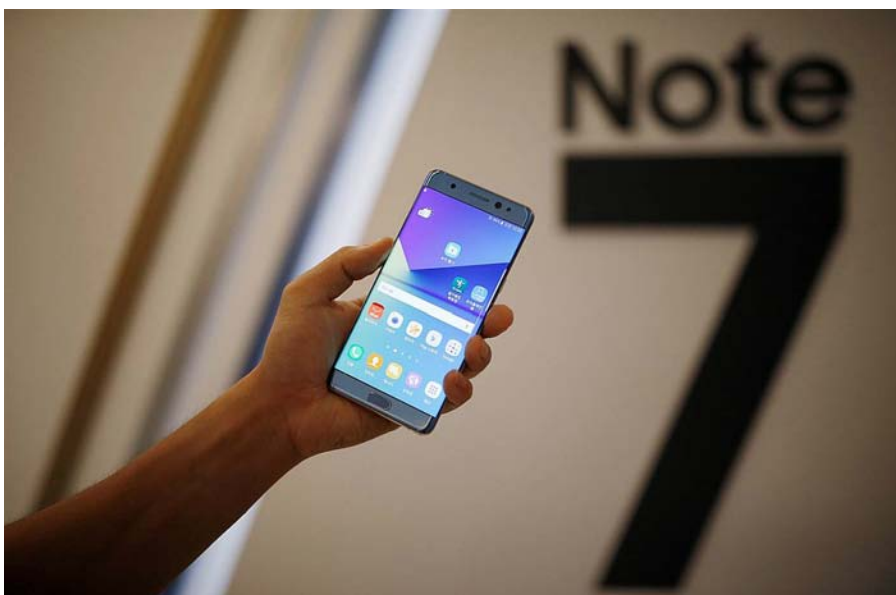
El centre mèdic de Samsung a Seül és l'hospital més gran i més modern de Corea del Sud, un laberint d'alta tecnologia amb prop de 120 departaments especialitzats i gairebé 2.000 llits. Fa 22 anys Lee Kun Hee va destapar la placa negra que hi ha l'entrada, en què va fer esculpir un lema: volia una "societat sana", la missió de Samsung com a "empresa del poble".

Ara Lee Kun Hee, de 74 anys, l'antic gran home de Samsung, hi està hospitalitzat. Des que va patir un atac de cor fa més de dos anys, el patriarca i director de l'empresa ja no està en condicions de governar el seu imperi. Per internet corre una foto borrosa seva amb un aspecte desolador, símbol de l'estat de l'empresa: des que es va descobrir que el telèfon de luxe Galaxy Note 7 s'encenia, Samsung està en xoc.

Arreu del món l'empresa ha perdut la reputació, des que van aparèixer notícies segons les quals els carregadors d'alguns aparells se sobreescalfaven i podien incendiar-se o explotar. L'agitació va ser especialment considerable als Estats Units: mentre la competidora Apple llançava arreu del món l'última versió de l'iPhone, clients de Samsung penjaven a internet fotos i vídeos dels seus Galaxy mig carbonitzats. A Nova York un nen de 6 anys va patir cremades suposadament quan mirava vídeo amb un Galaxy.

Si bé Samsung va reaccionar relativament de pressa i a començament de setembre va fer retornar uns 2,5 milions d'aparells venuts, les informacions del desastre no van aturar-se: unes quantes companyies aèries han prohibit als seus passatgers fer servir telèfons Galaxy Note 7 als avions. Les autoritats nord-americanes fins i tot van decretar formalment la retirada dels *smartphones* de Samsung.

Al món suposadament ja s'han sobreescalfat més de 100 aparells. La companyia ha perdut 22.000 milions de dòlars nord-americanes de valor borsari. Les conseqüències del desastre dels Galaxy, però, encara no es poden calcular; i això també es pot aplicar a Corea del Sud.

ECONOMIA

Una empresa en xoc

Després del desastre amb els mòbils que exploten, Samsung sembla paraltitzada. L'empresa sud-coreana s'ha de reinventar. I amb ella tot un país.

Perquè Samsung és Corea del Sud, i Corea del Sud és Samsung. La facturació d'aquest consorci mixt, que amb 500.000 treballadors a tot el món produeix gairebé de tot, des d'aspiradores fins a xips de memòria, representa ben bé una cinquena part de tota l'economia sud-coreana.

Per això, l'horror davant del fracàs d'una nació en progrés, abans tan orgullosa i sovint extremadament patriòtica, és enorme. Tot i que els mitjans locals eviten criticar l'empresa, a internet bull la indignació: "Estic molt avergonyit", escriu un usuari que es fa dir "photo". Retreu als mitjans que hagin ocultat la magnitud de la crisi. "Per gent com vosaltres el país es troba en una situació tan miserable".

Que n'hi hagi prou amb una novetat que fracassa perquè una nació sencera caigui en depressió té a veure sobretot

amb el personatge de Lee, el venerat i també temut patriarca de la companyia.

"Què faria si encara estigués conscient?" es pregunten molts coreans, i es perden en records melancòlics davant les crisis. Lee reinventava Samsung contínuament, per exemple el 1995 va fer apilonar davant la seva gent 150.000 mòbils defectuosos i els va fer cremar. El missatge va ser brutal, però es va entendre col·lectivament i es va seguir instintivament: Samsung havia de millorar.

Que Lee dirigís l'empresa com un dictador no importava a ningú aleshores. El seu estil de direcció quadrava amb la fase autoritària de la cursa persecutòria industrial del país (i de l'empresa): a poc a poc Samsung va deixar enrere pioners japonesos com Sony, Sharp i Sanyo; l'empresa va ascendir fins a convertir-se en el fabricant →

Lee Jay Yong de 48 anys, vice-president de Samsung Electronics.

→ de telèfons mòbils més gran del món. També en el cas de televisors, ordinadors i xips de memòria va iniciar una ofensiva exportadora rere l'altra.

Només a la lliga del luxe amb Apple i el seu iPhone Samsung no hi va aconseguir entrar. En canvi, l'empresa va ser assetjada en el seu mercat de creixement més important, la Xina, per companyies locals com Huawei, Xiaomi i Lenovo. La resposta a això havia de ser el Galaxy Note 7, l'*smartphone* de 850 dòlars.

Amb el seu fracàs, ara Samsung retorna al seu propi problema: li cal una nova orientació de dalt a baix per convertir una màquina colossal dirigida autoritàriament en una empresa moderna i innovadora.

Per això necessita una nova direcció que substitueixi el carismàtic Lee. Des de la seva absència per malaltia, hi ha un forat. Actualment, els negocis els porten el seu fill Lee Jay Yong, de 48 anys, i les seves dues filles. De fet, Jay ja és el vice-president de Samsung Electronics, però, mentre visqui el seu pare, el respecte confucianista per les persones grans li impedeix reestructurar radicalment la companyia.

A més a més, Jay evita les entrevistes i les aparicions públiques, se'l considera anodí. Una de les poques coses que se'n sap és que fa 15 anys va fracassar amb la seva prova d'aprenent: amb "eSamsung" volia consolidar el fabricant tradicional en el comerç electrònic. El projecte no va prosperar i suposadament va fer perdre a Samsung uns 16 milions d'euros.

Per aquest motiu és qüestionable que Jay pugui tirar endavant el canvi cultural que l'empresa necessita amb tanta urgència. "Només amb la seva presència Lee ja ens feia avançar", diu Moon Sang Young. L'antic directiu de Samsung va viure de prop el llegendari Lee, durant dues dècades va organitzar la producció de xips de memòria amb què Samsung va conquerir la cima mundial. Ara treballa per compte propi com a subministrador d'equipament per a la producció de xips.

Corea del Sud és inimaginable sense la dinastia Lee. La companyia organitza, en bona mesura, el dia a dia dels 50 milions d'habitants del país, des del naixement fins al llit de mort. Tot el país funciona com el centre mèdic de Samsung: fins i tot aquí l'empresa ven els seus Galaxy, just a davant del vestíbul. A les parets hi ha enormes pantalles en què s'anuncia una aplicació de Samsung amb la qual els pacients poden demanar hora al metge.

El nens de Corea del Sud creixen amb l'emblema blau de Samsung, igual que altres pobles creixen amb la bandera del país. S'entrenen amb els "Ales Petites", l'equip infantil de l'estimat equip de futbol de Samsung. Es diverteixen amb la família a Everland, el parc d'atraccions als afores de Seül, on Lenny, Lara i altres herois de còmic de l'empresa fan les seves bromes.

Qui busca cultura més elevada topa novament amb Samsung en l'impressionant museu d'art del país: el Leeum, que amb un nom derivat del cognom del fundador

de l'empresa rep els visitants en un edifici imponent en un dels turons de Seül. A les parets hi ha obres d'art de Gerhard Richter o Mark Rothko, però, evidentment, també pantalles enormes de Samsung: s'hi poden veure detalls ampliatos de les obres.

Qui critica Samsung viu amb incomoditat. Com Kim Seong Hwan, que ens rep al despatx del seu sindicat oficinós a Seül. Aquest antic empleat de Samsung ha instal·lat una càmera de vigilància a la paret, se sent permanentment perseguit. Ens diu el següent: "Samsung té càmeres de seguretat repartides per tot el país; treballen en col·laboració amb la policia".

Kim Seong Hwan, pare de família, viu del suport econòmic d'antics companys de feina. Des de fa dècades lluita perquè Samsung permeti als treballadors organitzar-se en sindicats. Per bé aquest dret fonamental estigui fixat per llei a Corea del Sud, l'empresa no els tolera.

Que una empresa tingui tant de poder és degut a l'antic dictador Park Chung Hee, que va governar del 1961 al 1979 i que va catapultar el país cap a la modernitat amb l'ajuda de les empreses. El preu que la jove democràcia va haver de pagar va ser l'estreta imbricació entre economia i política.

Des de fa gairebé quatre anys, la filla de Park, Geun Hye, governa a la Casa Blava, com s'anomena el palau presidencial de Seül. A la campanya electoral, la política conservadora va prometre una "democratització de l'economia". Per aconseguir-ho, s'havia de reduir el poder de les empreses radicalment, però la presidenta encara no ha tingut valor per enfrontar-s'hi.

Això sí, la pressió creix. La urgència amb què el país ha de modernitzar les seves estructures industrials queda demostrada amb la insolvència de Hanjin: la setena empresa de logística marítima més gran del món té un deute acumulat per valor d'uns 4.500 milions d'euros. La càrrega no es desembarca perquè no és clar si Hanjin podrà pagar les factures. I Samsung realitza prop del 40% de les seves exportacions amb aquesta empresa. •

Traducció d'Arnau Figueras